

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سلسله تک‌نگاشت‌های
الگوی اسلامی ایران پیشرفت

نظریه اسلامی عدالت اجتماعی و عدالت اقتصادی

مهر ماه ۱۳۹۴

رهبر فرزانه انقلاب اسلامی:

باید در طراحی الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت
بر چهار عرصه‌ی فکر، علم، معنویت و زندگی تکیه شود
که در این میان، موضوع «فکر» بنیانی‌تر از بقیه‌ی عرصه‌ها است

در دیدار اعضای شورای عالی
مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت
۱۳۹۱/۱۲/۱۴

سرشناسه	: عیوضلو، حسین
عنوان و نام پدیدآور	: نظریه اسلامی عدالت اجتماعی و عدالت اقتصادی / حسین عیوضلو.
مشخصات نشر	: تهران: مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، انتشارات الگوی پیشرفت، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۶۴ ص.
فروست	: سلسله تک‌نگاشت‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت: ۵۴.
شابک	: ۸-۴۱-۷۶۱۱-۶۰۰-۹۷۸-۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۵۹ - ۶۱
موضوع	: عدالت
موضوع	: عدالت اجتماعی
موضوع	: اسلام و عدالت
موضوع	: عدالت اجتماعی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	: اسلام و اقتصاد
شناسه افزوده	: مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، انتشارات الگوی پیشرفت
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۴ ن ۹ع / JC۵۷۸
رده بندی دیویی	: ۳۲۰/۱۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۵۲۹۴۳

سلسله تک‌نگاشت‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت: نظریه اسلامی عدالت اجتماعی و عدالت اقتصادی

نگارش: دکتر حسین عیوضلو (عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق (ع))

ناشر: نشر الگوی پیشرفت، وابسته به مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت

نوبت چاپ: اول، مهرماه ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۸-۴۱-۷۶۱۱-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

تلفن: ۰۲۱ ۸۸۰۱۴۶۴۸ - ۰۲۱ ۸۸۶۳۴۰۰۸

www.olgou.ir

Email:olgou@olgou.ir

نشانی: تهران، خیابان جلال آل احمد، روبه‌روی بیمارستان شریعتی، شماره ۳
تمامی حقوق این اثر متعلق به مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت است.
مسئولیت دیدگاه‌های بیان شده در این تک‌نگاشت بر عهده مؤلفان محترم است.

پیشگفتار

تعیین مبانی، ارکان، چارچوب و مسیر پیشرفت کشور در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران باید با مشارکت گسترده و حضور همه جانبه دانشمندان، محققان، نخبگان دانشگاهی و حوزوی و جوانان این مرز و بوم صورت گیرد. به گواه تاریخ و تجارب گذشته، پیشرفتی همه جانبه و پایدار خواهد بود که مبانی اسلامی و اقتضائات ایرانی در آن توأمان مورد توجه باشد.

اینک مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت در آستانه اتمام سه سال تلاش‌های علمی، تخصصی و فکری درباره پیشرفت اسلامی ایرانی، برگزاری نشست‌های علمی و تخصصی، تاسیس اندیشکده‌های مرکز، انتشار صدها مقاله ارزشمند و تهیه نقشه راه تدوین الگو و انجام برخی از مراحل آن، در نظر دارد با هدف تولید دانش و گسترش و تعمیق ادبیات موضوعی در حوزه الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، آثاری را به صورت تک‌نگاشت‌های علمی فاخر منتشر نماید. تک‌نگاشت نوشتاری تخصصی و نیمه مبسوط است که توسط یک پژوهشگر خبره در یک موضوع خاص نگاشته می‌شود. تک‌نگاشت از نظر حجم و محتوا حد فاصل مقاله و کتاب است و نویسنده با پردازش و تحلیل یافته‌ها و مطالعات تخصصی پیشین و افزودن یافته‌های پژوهشی جدید خود و تحلیل جامع و منسجم آنها افق‌های تازه‌ای را در زمینه مورد بررسی می‌گشاید.

سلسله تک‌نگاشت‌های الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت که در مجلدات مختلف منتشر می‌شوند، حاصل تلاش جمعی از استادان، اندیشمندان و محققان دانشگاهی و حوزوی است که مراحل مختلف نگارش، ارزیابی، ویراستاری، تدوین و انتشار را با نظارت متخصصان و اهل فن گذرانده است و در اختیار صاحب‌نظران قرار می‌گیرد. در پایان از مساعدت‌ها و تلاش‌های ارزنده نویسندگان تک‌نگاشت‌ها و داوران و مراکز مختلف علمی و پژوهشی که ما را در تهیه، تدوین و انتشار این سلسله یاری رسانند، تقدیر و تشکر می‌شود. امید است این محتوای علمی بتواند افق‌های نو و روشنی را در پیش چشم متخصصان دانشگاهی و حوزوی بگشاید و هر روز در طی مسیر تدوین و تحقق الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت گام‌های بلندتر و استوارتری برداشته شود.

فهرست

۴	بخش اول: مفهوم شناسی عدالت
۴	تعریف مساله
۴	معنای لغوی عدالت
۴	معنای اصطلاحی عدالت
۶	بخش دوم: ابعاد فلسفی و نظری نظریه عدالت
۶	روش تبیین عدالت
۶	الزامات نظریه پردازی عدالت
۷	فرضیه‌هایی در مفهوم شناسی عدالت
۸	فرضیه اول: مفهوم عدالت، مفهومی فطری، عقلی و قبل دینی است
۸	فرضیه دوم: عدالت فضیلتی است که در شرایط ایده‌آل و وضع بایسته و به تعبیری در مدینه فاضله تحقق می‌یابد
۱۲	فرضیه سوم: عدالت در حوزه مسائل اجتماعی و نظام‌سازی مستلزم توافق و قرارداد است
۱۷	بخش سوم: عدالت اجتماعی
۱۸	نگرش‌های عدالت اجتماعی در ایران
۲۳	بخش چهارم: عدالت اقتصادی
۲۴	بخش پنجم: قواعد و معیارهای عدالت اقتصادی
۲۴	قواعد و نظریه‌های منابع محور
۲۵	برابری چه چیز
۲۵	کالاهای اولیه (Primary Goods)
۲۶	برابری فرصت‌ها (Equality of opportunities)
۲۶	دیدگاه اسلامی
۲۷	قواعد و نظریه‌های فرآیند محور
۲۸	نظریه انتساب و تعلق
۲۸	نظریه استحقاق و شایستگی
۲۹	نظریه انصاف و تناسب

- ۲۹.....نظریه اسلامی.....
- ۳۱.....قواعد نتیجه محور و غایت‌گرا.....
- ۳۱.....نظریه اسلامی در بیان قواعد نتیجه محور (پسینی) عدالت اقتصادی.....
- ۳۴...بخش ششم: جمع‌بندی دیدگاه اسلامی (نظریه اسلامی عدالت اجتماعی و اقتصادی)...
- ۴۰.....منابع.....
- ۴۴.....یادداشت‌ها.....